

ประเด็นถาม – ตอบที่น่าสนใจ

คำถามเลขที่ : ๕๓๑๐-๐๗๙๑๐๕

เรื่อง การสิ้นสุดของคำสั่งศาลตั้งผู้จัดการมรดก

คำถาม : ก เจ้ามรดก ตายเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๑ ในขณะที่ตาย เจ้ามรดก มีเพียงทายาทโดยธรรม คือ ข และ ค ผู้เป็นบุตร และมีทรัพย์มรดกเป็นที่ดินมีโฉนด ๑ แปลง และในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ข ได้ยื่นคำร้องต่อศาล ขอเป็นผู้จัดการมรดก โดยทำตามขั้นตอนที่อัยการแนะนำทุกอย่าง และศาลมีคำสั่งตั้ง ข เป็นผู้จัดการมรดก ประเด็นคำถามมีดังนี้

๑.คำสั่งศาลตั้งผู้จัดการมรดก มีอายุความหรือไม่ อย่างไร

๒.ผู้จัดการมรดกจะโอนที่มรดกมาเป็นของผู้จัดการมรดกได้หรือไม่ (ถ้าได้) ข ผู้จัดการมรดก จะโอนที่มรดกดังกล่าว มาเป็นของ ข ได้เลยหรือไม่ หรือต้องให้ทายาทอีกคน คือ ค สละมรดกก่อน หรือให้ความยินยอมก่อน

๓. เอกสารประกอบการจดทะเบียนมีอะไรบ้าง

ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา คือ ข ครอบครองทรัพย์ที่เป็นมรดก ตั้งแต่เจ้ามรดกยังมีชีวิตอยู่ จนถึงปัจจุบัน และ ค ก็ทราบข้อเท็จจริงเช่นนี้ตลอดมา

คำตอบ : ๑. คำสั่งศาลตั้งผู้จัดการมรดกไม่มีอายุความ แต่จะสิ้นสุดด้วยสาเหตุประการต่าง ๆ ดังนี้

- การจัดการทรัพย์มรดกเสร็จสิ้นแล้ว

- ผู้จัดการมรดกลาออกโดยได้รับอนุญาตจากศาล ตามมาตรา ๑๗๒๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- ศาลมีคำสั่งให้ถอนผู้จัดการมรดก ตามมาตรา ๑๗๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๓๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- สิ้นสุดในกรณีอื่น เช่น ตาย หรือตกเป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมาย ตามมาตรา ๑๗๑๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒. กรณีตามคำถาม นาย ก เจ้ามรดกมีทายาทโดยธรรม ซึ่งเป็นบุตร จำนวน ๒ คน คือ นาย ข และนาย ค โดยมีนาย ข เป็นผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล ซึ่งมีหน้าที่จัดการแบ่งปันทรัพย์มรดกตามมาตรา ๑๗๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้แก่ทายาทที่มีสิทธิได้รับมรดก หากทายาทมีเพียง นาย ข และ นาย ค และทรัพย์มรดกมีเพียงโฉนดที่ดิน ๑ แปลง นาย ข และ นาย ค จึงมีสิทธิรับโอนมรดกที่ดินดังกล่าว ทั้ง ๒ คน แต่อย่างไรก็ดี หากนาย ข ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกจะโอนทรัพย์มรดกเป็นของตนผู้เดียว พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถจดทะเบียนให้ได้ โดยถือว่าเป็นการแบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทตามอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการมรดก โดย นาย ค ไม่ต้องสละมรดก หรือให้ความยินยอมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ หาก นาย ค ซึ่งเป็นทายาทของเจ้ามรดกด้วยกันเห็นว่า นาย ข จัดการทรัพย์มรดกไม่เป็นธรรม หรือไม่ถูกต้อง ก็จะต้องไปฟ้องร้องผู้จัดการมรดกเอง

๓. การจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกและโอนมรดกกรณีข้างต้นต้องนำเอกสารประกอบการจดทะเบียน ดังนี้

- คำสั่งศาลซึ่งตั้งให้นาย ข เป็นผู้จัดการมรดก, หลักฐานที่แสดงว่า นาย ข เป็นทายาทที่มีสิทธิรับมรดกของ นาย ก ผู้ตาย

- หลักฐานการตายของเจ้ามรดก เช่น มรณบัตร หรือหนังสือรับรองของทางราชการ

- ทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวของผู้จัดการมรดก

- โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

๘ ตุลาคม ๒๕๕๓